

§ 7 Verksamhetsplan för äldrenämnden för år 2015

Dnr 122-5/2015

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner delvis förvaltningens tjänsteutlåtande och fastställer verksamhetsplan och budget för år 2015 inklusive bilagor enligt följande:

1. Äldrenämnden överlämnar sitt beslut samt förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 61,2 mnkr till kommunstyrelsen.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 1,4 mnkr för att täcka kostnader för köhantering av platser inom vård- och omsorgsboenden.
4. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 0,9 mnkr avseende merkostnader i samband med flytt till nya lokaler.
5. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 0,7 mnkr avseende förvaltning av mobilt dokumentationssystem för tidsregistrering inom hemtjänst.
6. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att hos kommunfullmäktige föreslå budgetjustering om 0,6 mnkr för att täcka kostnader för drift och underhåll av Omsorgsdagboken.
7. Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att i samverkan med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna utarbeta förslag i syfte att kartlägga, förebygga och minska hemlöshet bland äldre.
8. Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda hur staden kan underlätta för idéburna aktörer inom äldreomsorgen.

9. Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att påbörja arbetet med jämställdhetsintegrering med utgångspunkt i de nationella jämställdhetsmålen, CEMR-deklarationen och ECCAR:s tiopunktsprogram mot rasism.
10. Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att följa upp hur rätten till utevistelse införs på vård- och omsorgsboenden.
11. Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en kartläggning av den beviljade tiden för social samvaro som biståndsbedömd insats.
12. Äldrenämnden anför därutöver:

Inledning

Alla stockholmare ska kunna känna trygghet inför ålderdomen. Äldre ska ha rätt till tryggt boende och en vardag med hög livskvalitet. Rätten till självbestämmande är grundläggande. Äldre ska kunna påverka både innehåll i omsorgen och utförare. Personalen ska ges förutsättningar att kunna utveckla sin yrkesroll.

Hårda kvalitetskrav ska ställas på kontinuitet, bemanning, utbildning och bra arbetsvillkor för de anställda. Experimentet med ideologiskt drivna privatiseringar och vinstjakt upphör. Tvånget att konkurrensutsätta äldreomsorgen tas bort. Kommunal äldreomsorg ska finnas i alla stadsdelar och den idéburna sektorn ska stödjas.

Äldre i hemlöshet

Enligt Stockholms stadsmision (2014) är äldre i hemlöshet en långsamt växande grupp. Samtidigt är äldre i allmänhet sämre rustade psykiskt och fysiskt för att hantera den påfrestning det innebär att stå utan egen bostad. En försvarande omständighet för många äldre är även den relativt höga förekomsten av demenssjukdomar och kroniska somatiska sjukdomar.

Det finns ett behov av att inventera stadens arbete med den berörda gruppen. Äldrenämnden ger därför förvaltningen i uppdrag att tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kartlägga gruppens omfattning. Utredningen ska innefatta förslag till ansvarsfördelning mellan olika aktörer inom staden, samt åtgärder som kan vidtas för att förebygga och minska hemlöshet bland äldre.

Det behöver vara tydligt hur ansvaret fördelas mellan stadsdelsförvaltningarna, äldreförvaltningen och socialförvaltningen.

En översyn av hemtjänstens organisation

Staden ska genomföra en genomgripande utredning av hemtjänstens organisation, som innefattar ersättningsystem, biståndsbedömningen samt tillämpningen av LOV i förhållande till andra möjliga upphandlingsförfaranden. Utredningen ska ske i nära samråd med stadsdelsförvaltningar, pensionärsorganisationer, anställda, fackliga företrädare samt berörda branschorganisationer. Utredningen ska vara klar 2015-06-30 för politisk behandling under hösten inför kommande budget.

Stadens upphandlingspolicy

Under året kommer staden att ta fram en ny upphandlingspolicy som skärper kraven på bemanning, utbildning, kontinuitet i personalstyrkan, kollektivavtal och meddelarfrihet. Kraven ska föras in i samtliga förfrågningsunderlagen inom äldreomsorgen och ligga till grund för verksamhets- och avtalsuppföljningen.

Stadens personalpolitik

För att klara det framtida rekryteringsbehovet behöver medarbetarnas arbetsmiljö och villkor förbättras. Rätt till heltid, rimliga scheman, friskvård, trygga anställningar och en god löneutveckling gynnar kvalitén i äldreomsorgen och säkrar kontinuiteten för de äldre. Kommunstyrelsen ska i samverkan med bland annat äldrenämnden se över arbetstidsförläggning och heltidsnorm för grupper med särskilt utsatta arbetsvillkor. Vidare ska nämnden aktivt medverka i arbetet för att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet och samverka på alla nivåer i staden. Biståndshandläggarnas arbetssituation ska särskilt uppmärksammas under året.

Tryggare boende, äldres behov av olika boendeformer

Alla över 85 år har rätt till ett tryggt boende. Staden ska tillsammans med de allmännyttiga bostadsbolagen arbeta aktivt med bostadsanpassning eller byte till lägenhet som är tillgänglig. Biståndsbedömningen för särskilda boenden, till exempel servicehus, ska bli mer generös i syfte att tillgodose äldres behov av trygghet och social samvaro.

Stadens olika former för äldreboende ska ses över och äldrenämnden ska aktivt medverka i denna utredning och anpassa äldreboendeplaneringen till den nya inriktningen för bostadsförsörjning för äldre.

Äldreombudsman

Under 2015 kommer Äldreombudsmannen återinrättas som fysisk person och dennes placering inom stadens organisation kommer att utredas. Äldreombudsmannen ska bevaka att ett äldreperspektiv finns med i samhällsplaneringen.

Kvalitetsuppföljning

Staden ska uppmuntra de äldre att lämna synpunkter på äldreomsorgen. Synpunkterna ska systematiseras för att ge en samlad bild av äldres upplevelser. Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen ska återkomma till nämnden med en redovisning av de olika metoder, modeller och funktioner som idag finns inom staden jämte de som föreslås i budget 2015.

En äldreomsorg fri från diskriminering

Äldrenämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön. Integreringen och framtagna strategier ska ta sin utgångspunkt i de nationella jämställdhetsmålen, en europeisk deklaration och förbindelse att arbeta för jämställdhet: CEMR-deklaration och European Coalition of Cities against Racism: ECCAR:s tiopunktsprogram mot rasism. Integreringen kräver ett långsiktigt och systematiskt arbete för människors lika rättigheter baserat på målstyrning och uppföljning.

Könsuppdelad statistik är ett redskap för att se hur resurser fördelas. Äldrenämnden ska införa könsuppdelad statistik vilket bland annat innebär att ett genusperspektiv ska genomsyra riktlinjerna för biståndsbedömning. Detta för att kvinnor och män ska ges likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov.

I arbetet med jämställdhetsintegreringen av äldreomsorgen ska nämnden även samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering och

motverka en etnisk- och könssegregerad verksamhet. Nämnden ska kontinuerligt vända sig till rådet för utbildning och kunskap som nya arbetssätt kräver.

Förebyggande arbete

Under året kommer det att bedrivas ett aktivt arbete för att utveckla stadens sociala mötesplatser. Syftet är att tillhandahålla verksamheter med hälsofrämjande fokus som utgår från äldres behov och intressen och som främjar social gemenskap. Äldreförvaltningen får i uppgift att lyfta fram goda exempel.

Äldreförvaltningen ska även i samverkan med stadsdelsförvaltningarna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre.

Kultur och andra aktiviteter för äldre

En rättighet till utevistelse har definierats för att äldre på vård- och omsorgsboenden ska få ökad möjlighet att vara utomhus och delta på aktiviteter även utanför boendet. En särskild utevistelsesatsning ska initieras enligt liknande modell som för måltidsupplevelsen. Äldrenämnden ger äldreförvaltningen i uppdrag att följa upp hur rätten till utevistelse implementeras.

Äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av biståndet social samvaro, hur det fungerar i praktiken och hur vanligt det är som biståndsbedömd insats.

Ett klimatsmart Stockholm

Äldrenämnden ska initiera en utredning om en bättre kostförsörjning ur ett miljö- och kvalitetsperspektiv. Andelen närproducerad ekologisk mat ska öka liksom fler tillagningskök på äldreboendena.”

Paragrafen justeras omedelbart

Ärendet

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en budget/verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 156,6 mnkr netto för 2015 års verksamhet.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat

kompletterande anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budgeten för 2015 fastställt fyra övergripande inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm.

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet, indikatorer som följs upp under året och specifika aktiviteter som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden i sin verksamhetsplan, utifrån kommunfullmäktiges mål, angett egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna samt egna indikatorer och aktiviteter.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 13 januari 2015.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut med instämmande av ersättaryrkande från Isabella Pettersson (Fi).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) yrkar bifall till eget förslag till beslut med instämmande av ersättaryrkande från Alfred Askeljung (C).

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns fyra olika förslag till beslut: ett gemensamt förslag till beslut från (V), (S) och (MP) med stöd av ersättaryrkande från (Fi), ett eget förslag till beslut från (KD) med stöd av ersättaryrkande från (C), eget förslag till beslut från (M) och eget förslag till beslut från (FP).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt det gemensamma förslaget från (V), (S) och (MP) med stöd från (Fi).

Reservation från (KD) med stöd av (C)

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) med stöd av ersättaren Alfred Askeljung (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Vi Kristdemokraterna och Centerpartiet föreslog att äldrenämnden beslutar att

- avslå förvaltningens förslag till beslut
- nämnden ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Kristdemokraternas och Centerpartiets respektive budgetreservation i kommunfullmäktige och
- därutöver anföra följande:

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Genom att fånga upp enskilda människors verkliga behov håller vården och omsorgen en god kvalitet.

Som ett led i detta kvalitetsarbete ska samtliga medarbetare i Stockholm stad som arbetar eller kommer i kontakt med demenssjuka eller dess anhöriga genomgå Svenskt Demenscentrums nätbaserade utbildning Demens ABC.

Underlätta valfriheten

Rätten att bestämma över sin egen vardag upphävs inte vid någon viss ålder. Vi har alla olika behov och önskemål. Därför är det centralt att vi erbjuder en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder.

Äldre människor har precis som yngre olika behov och önskemål. Därför är det viktigt att erbjuda en mångfald av utförare med olika inriktningar och metoder. **Det är mycket beklagligt att den rödgrönrosa majoriteten successivt minskar valfriheten genom att motarbeta och stoppa boenden som inte drivs i egen regi.**

Det som utmärker en kvalitativ, värdig och uppskattad äldreomsorg är inte om verksamheter bedrivs i kommunal eller privat regi. Det väsentliga är helt andra aspekter; ledarskapet, bemötandet och personalsammansättningen. Att medborgarna kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med är självfallet positivt. Alternativet, som majoriteten förespråkar, är att makten

centreras till kommunpolitiker och att de avgör vad som är bäst för den enskilde.

För att kunna nyttja rätten att välja krävs att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds. Stockholms stads webbplats ska vara tillgänglig och lättnavigerad så att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen, hitta kvalitetsredovisningar och nyckeltal för olika verksamheter och jämföra alternativ med varandra.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genom Äldre direkt ta ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre direkt ska lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Äldre direkt ska fortsatt vara öppet även på helger. Vi beklagar att den nya majoriteten i sitt budgetförslag vill stoppa detta.

Äldrenämnden ska samordna information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående. Program för stöd till anhöriga ska beaktas och hållas uppdaterat.

Stockholms stad har infört värdighetsgarantier inom äldreomsorgen. Stadsdelsnämnderna ska försäkra att äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier tillämpas och är kända för alla som har insatser från äldreomsorgen och för all personal inom äldreomsorgen i Stockholm.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Alliansen har under de senaste två mandatperioderna arbetat i flera steg för att alla aktörer – såväl i privat som i offentlig regi – ska hålla en hög kvalitet i sina verksamheter. Vi har genomfört särskilda demenssatsningar för både personal, äldre demenssjuka liksom stöd till deras anhöriga. Vi har infört öppna jämförelser, ökad tillsyn, skärpta kvalitetskrav, omvårdnadslyftet inom äldreomsorgen och stärkt upphandlingskompetensen. I Stockholms stad har vi infört en central kvalitetsinspektion som granskar och följer upp stadens äldreomsorg. Arbetet med att ständigt utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen ska fortgå.

Äldreombudsman

Äldreombudsmannen återinrättas under äldrenämnden och har en viktig uppgift för att bevaka äldres rättigheter och vid behov initiera förbättringar i äldreomsorgen.

Förenklad biståndsbedömning

Utdragbestyrkande

Hemtjänsten är avgörande för att många äldre ska ha möjlighet att kunna fortsätta bo kvar hemma.

Vi vill utöka valfriheten för val av servicetjänster inom hemtjänsten så att den enskilde enkelt kan välja vilken typ av sysslor han eller hon vill ha hjälp med.

Stockholms stad har infört ett system för tidsregistrering inom hemtjänsten. Detta för att garantera att den äldre verkligen får den hemtjänst som har beviljats. Vi vill se en utvärdering av detta arbetssätt.

Näringsrik och god mat

Måltidsupplevelsen inom stadens boenden är viktig. Äldrenämnden har därför fått i uppdrag att, i samarbete med stadsdelsnämnderna, kontinuerligt se över hur maten inom äldreomsorgen kan förbättras ytterligare så att maten är god och näringsrik och måltidsupplevelsen är lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som ska serveras.

Det är viktigt att använda den kunskap och dokumentation som redan finns inom staden vad gäller betydelsen av en näringsrik, antibiotikafri och god mat inom äldreomsorgen.

Frivilligorganisationernas betydelse

Det civila samhället och dess organisationer utför värdefulla insatser inom äldreomsorgen. Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling, inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet och stödja ett aktivt seniorliv. Ungdomsbesök i äldreomsorgen innebär ökad trivsel för äldre, skapar en brygga mellan generationerna samt ger unga en inblick i vård- och omsorgsycket vilket är positivt för framtida rekrytering. Äldrenämnden ska bevaka och arbeta med frågeställningar kring teknik och innovationer inom äldreomsorgen.

Utbildningssatsningarna fortsätter

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning som måste mötas. Nämndens utbildningssatsningar fortsätter. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning.

I satsningen ingår även ett språklyft för att utveckla svensk kunskaperna hos anställda inom äldreomsorgen, som har svenska som andra språk. Detta ger ökad säkerhet inom omsorgen så att bland annat journalhanteringen blir korrekt utförd.

Rollen som biståndshandläggare har genomgått stora förändringar under senare år. Biståndshandläggare har därför ett behov av utbildning som ska inrymmas inom äldrenämndens utbildningssatsning. Ledarskapet inom äldreomsorgen behöver

ständigt förbättras och utvecklas. Det är därför angeläget med fortsatta utbildningar även inom detta område.

Arbetet med demensteam inom hemtjänsten ska fortgå. Det är viktigt att även yngre personer med demenssjukdom omfattas av denna satsning.

Regional samverkan om vård- och omsorgscollegie stärker kvaliteten och underlättar i framtiden att rekrytera unga personer med rätt utbildning till äldreomsorgen.

Äldrevårdar

Satsningen på äldrevårdar i äldreomsorgen, där aspiranter vid jobbtorgen bereds utbildning och praktikplatser inom äldreomsorgen, ska fortsätta.

De synpunkter som har framkommit av rådslagen inom äldreomsorgen ska användas i det fortsatta arbetet.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas.

Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet. Äldrenämnden ska se över om det finns skäl att genomföra en särskild kartläggning av äldres utsatthet för hot och våld i Stockholms stad. Därmed kan de preventiva åtgärder som hittills har genomförts utvärderas och lämpliga framtida strategier utarbetas.

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. Samverkan med Storstockholms brandförsvaret fortsätter.

Utevistelser

Alla äldre i vård- och omsorgsboenden ska ha rätt att vistas utomhus och delta i aktiviteter såväl inom hemtjänsten som i äldreboenden. Ungdomsvårdar och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål.

Äldrenämnden och socialnämnden ska ha en helhetssyn vad gäller insatser som dagliga verksamheter och aktiviteter för äldre fyllda 65 år i bostad med särskild service LSS.

Anhörigstöd

Om en närstående drabbas av demenssjukdom är det mycket viktigt att få hjälp att förstå sjukdomen, dess förlopp, vilka nya krav som ställs på hur man bemöter personen och organiserar tillvaron för att den ska fungera samt att träffa andra anhöriga i samma situation.

Utdragbestyrkande

Även stadsdelsnämnderna har ett ansvar att arbeta med detta. Satsningen avser både äldre och yngre personer med demenssjukdom.

Anhöriga till äldre och demenssjuka utför dagligen ett arbete som är ett ovärderligt komplement till stadens äldreomsorg. De insatser som idag utförs för att stötta anhöriga, genom bland annat utbildning, ska utvecklas och utökas med uppsökande verksamhet. Satsningarna på anhörigdag och anhörigombudsutbildning fortgår.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även när behoven av vård och omsorg ökar.

Antalet trygghetsbostäder ska möta den efterfrågan som finns. Alla som är 85+ som så önskar ska ha rätt till äldreboende, utan biståndsbedömning.

Informationen om stadens boenden med särskild profil ska förstärkas.

Övrigt

Äldrenämnden ska tillhandahålla e-tjänsten omsorgsdagboken.

Nämnden ska även ha verksamhet som vänder sig till de äldre genom Stockholms trygghetsjour.

Arbetet med införandet av digitala trygghetslarm i eget boende har påbörjats under hösten 2014 och ska införas successivt under 2015 och slutföras 2016.”

Reservation från (M)

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Moderaterna föreslog att äldrenämnden beslutar att

- avslå äldreförvaltningens förslag till beslut
- äldreförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige
- därutöver anförs följande:

En trygg stad att åldras i

Stockholms äldre blir allt friskare och lever längre. Det är ett gott tecken för en stad som ska ha höga ambitioner. Alla har rätt till en bra äldreomsorg som ges efter ens egna önskemål och behov. Det finns ingen anledning till att stockholmare ska tas ifrån inflytande

över sina livsval bara för att man blir äldre. Människor växer med frihet och självbestämmande oavsett ålder. När det uppstår ett vårdbehov på ålderns höst är det upp till Stockholm stad att erbjuda en högkvalitativ omsorg utifrån såväl individuellt behov som önskemål.

Vinstintresse får aldrig gå före allmänintresse. Ett Stockholm där hög ersättning i välfärden kopplas till för höga vinster är ett Stockholm där skattepengar inte används effektivt. Det är en viktig utgångspunkt i en stad som väljer att fortsätta fokusera på mångfald och valmöjligheter med olika sorters driftformer inom omsorgen. Den valfrihet som präglar Stockholm ska även fortsättningsvis leda till bättre kvalitet och tillgänglighet.

Kvalitet är inte återkommunaliseringar av ideologiska skäl. Kvalitet är att verksamheter oavsett driftform anpassas efter höga mål och individuella behov. Boendeformer såsom servicehus ska kvarstå så länge efterfrågan finns.

Vid biståndsbedömning ska särskild hänsyn tas till hög ålder kombinerat med ensamhet. För att säkerställa likställigheten i biståndsbedömningen bör den överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden. Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer ska stärka den enskildes inflytande och möjliggöra för äldre att påverka sin hemtjänstinsats och omdisponera denna inom ramen för beviljat biståndsbeslut.

Tekniska hjälpmedel erbjuder nya möjligheter att underlätta för äldre och deras anhöriga att använda sin valfrihet och enkelt kunna välja mellan olika utförare. Alla biståndsbedömare ska därför ges tillgång till läsplatta som arbetsredskap för att genom e-tjänsten Hitta service ge stöd att välja äldreomsorg utifrån individuella behov och önskemål.

Kunskap om demenssjukdom ska stärkas på stadens demensboenden. För att stärka kompetens och kvalitet i vård och omsorg för personer med demens och deras anhöriga föreslår Moderaterna att ett pilotprojekt inleds där medarbetarna erbjuds certifiering enligt Silviahemmets utbildningscertifiering.

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Stadsdelsnämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och äldrenämnden fortsätta att

samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.”

Reservation från (FP)

Ledamoten Ann-Katrin Åslund (FP) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

”Folkpartiet föreslog att äldrenämnden beslutar att

- delvis avslå förvaltningens förslag till beslut.
- i övrigt anföra följande:

Inledning

Folkpartiets Stockholm är den plats i Sverige, Europa och världen där varje individ oavsett bakgrund är mest fri att forma sin egen framtid och att bidra till samhällets framåtskridande. Vi tror på människans förmåga och på att samhällets utveckling i grunden är positiv.

I Folkpartiets Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen.

Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt.

Att ha ett bra och anpassat boende är viktigt för ett hälsosamt åldrande. Alla ska ha möjlighet att bo kvar i sin bostad, men för dem som inte vill eller kan ska det finnas bra alternativ. Därför vill vi att äldre över 85 år ska ha rätt att flytta till servicehus.

I Folkpartiets Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Äldre ska ha samma rätt till självbestämmande och egenmakt som yngre. Folkpartiet försvarar äldres rätt att välja, medan majoriteten vill inskränka valfriheten. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar. Valfrihet ska införas för servicehus.

Undernäring bland äldre är en dold folksjukdom. Goda måltider som serveras under trivsamma former är en viktig del i att minska undernäringen.

Trygghet är en viktig frihetsfråga. Det lokala brottsförebyggande arbetet måste fortsatt vara prioriterat. Våld i nära relationer som drabbar äldre måste uppmärksammas mer.

Utdragbestyrkande

Fördjupad valfrihet

Det är viktigt att äldre har möjlighet att välja mellan olika utförare och att lika villkor gäller oavsett huvudman. Valfrihet ska därför gälla inom hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, servicehus och dagverksamhet. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska fortsätta att tillämpas.

Verklig valfrihet förutsätter att äldre och deras anhöriga får tydlig information om vilka erbjudanden som står till buds utifrån deras behov. Stockholms stads webbplats ska vara så tillgänglig att det är enkelt för äldre och deras anhöriga att söka information om äldreomsorgen och jämföra alternativ med varandra.

Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genom Äldre direkt ta ett aktivt ansvar för att information kring valfriheten finns att tillgå, både i digital form samt muntligen och i tryck. Äldre direkts uppdrag ska utvidgas med ansvar att lotsa äldre som vill välja eller byta utförare av vårdinsats så att möjligheten till valfrihet verkligen kommer den äldre till del. Information om alla Stockholms stadsdelsnämnders aktiviteter för äldre ska finnas lättillgängligt via Äldre direkt. Äldre direkt ges resurser för att kunna vägleda medborgare med syn- eller hörselnedsättning.

Alla äldre som vill och kan ska få delta i sociala aktiviteter på sina vård- och omsorgsboenden. Kultur är viktigt för att främja trivsel och livskvalitet, samt bidrar till ett hälsosammare åldrande. Uppsökande verksamhet ska erbjudas personer över 80 år. De ska då samtidigt erbjudas möjlighet att fylla i ”Dokumentet om mig själv”. Detta dokument ska ligga till grund för ett ”Leva livet-kontrakt” som alla äldre som får insatser från stadens äldreomsorg ska erbjudas att underteckna. Leva livet-kontraktet är ett åtagande från stadens sida att respektera de äldres intressen och livsval vid planering av aktiviteter, kulturutbud och liknande verksamhet.

Äldrenämnden ska utarbeta ett förslag på förenklad biståndsbedömning som enligt huvudregeln gör det möjligt för alla över en viss ålder som så önskar att beviljas ett minimiantal hemtjänsttimmar varje månad.

Höjd kvalitet inom äldreomsorgen

Undernäring bland äldre är ett alldeles för utbrett samhällsproblem. Äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta arbeta för att äldre får god och näringsriktig mat samt en lustfylld

måltidsupplevelse. Äldre ska alltid kunna välja på flera olika måltider.

Det är viktigt att underlätta för frivilligorganisationernas utveckling, inte minst för att kunna bryta många äldre människors ensamhet. Staden ska öka insatserna för att informera de äldre om frivilligorganisationernas verksamhet.

För att bryta äldres ensamhet vill vi också starkt betona vikten av att dagöppna verksamheter för äldre fortsätter hålla öppet på sommaren och under storhelger. För många äldre kan det vara just då, när släkt och vänner är bortresta, som man är som mest ensam.

Det är positivt att äldrenämnden ska ta fram en utevistelsegaranti, men vi vill tydligt inskräpa att utevistelser måste innebära något mer än att bara få komma ut på balkongen.

Inom äldreomsorgen finns ett stort behov av utbildning som måste mötas. Nämndens utbildningssatsningar fortsätter under 2015 i samma omfattning som 2014. Målet är att all tillsvidareanställd personal ska ha grundutbildning. Satsningarna på demensteam fortsätter 2015 i samma omfattning som 2014.

Äldrenämnden ska följa införandet av det nya tidsregistrerings-systemet inom hemtjänsten.

Fel- och övermedicinering av äldre är ett stort problem. 30 procent av akuta inläggningar av äldre på sjukhus beror på läkemedelsbiverkningar. Regelbundna läkemedelsgenomgångar ska göras årligen.

Anhörigstöd

Om en anhörig drabbas av demenssjukdom är det mycket viktigt att få hjälp att förstå sjukdomen, dess förlopp, vilka nya krav som ställs på hur man bemöter personen och organiserar tillvaron för att den ska fungera samt att träffa andra anhöriga i samma situation. Äldrenämnden fortsätter sin satsning på utbildning av anhöriga till dementa i samma omfattning som i budget för 2014. Även stadsdelsnämnderna har ett ansvar att arbeta med detta. Satsningen avser både äldre och yngre personer med demenssjukdom.

En mångfald av boendeformer

De allra flesta äldre vill bo kvar i sin bostad så länge de känner sig trygga i hemmet. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i

sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

På Folkpartiets initiativ har en parboendegaranti införts, som gör det möjligt för de äldre par som så önskar att bo ihop. Många äldre har dock kanske mist sin livskamrat, men har en nära vän. Äldrenämnden ska därför utreda möjligheten att även låta nära vänner bo på samma eller närliggande boende.

Under de närmaste tio åren kommer antalet personer äldre än 80 år att minska i Stockholm för att sedan öka igen och därmed ökar också behovet av olika former av vård- och omsorgsboende.

Majoritetens löfte om tryggare boende för alla över 85 år är påfallande ambitionslöst, både i omfattning och i finansiering. Mot detta ställer Folkpartiet ett ambitiöst löfte om att alla över 85 år som så önskar ska få plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende.

Servicehusen ska finnas kvar så länge efterfrågan finns. Den utredning om servicehusen som äldreförvaltningen presenterade under hösten visade tydligt att det finns problem i flera led med att äldre inte får komma till ett boende som är anpassat till deras vård- och omsorgsbehov. Därför måste servicehusen inte bara bevaras, utan en planering måste också påbörjas för att bygga nya servicehus som kan uppfylla Arbetsmiljöverkets krav på hygienutrymmen.

Idag är det bara möjligt att ansöka om servicehus i den egna stadsdelen. Äldre som behöver servicehus ska ha samma möjligheter som andra att bestämma i vilken del av staden man vill bo. Nämnden ska ta fram förslag på ett valfrihetssystem för servicehus med utgångspunkt från den utredning som presenterades under hösten.

Servicehusens restauranger är viktiga mötesplatser, och ska därför värnas. De kan spela en viktig social roll även för äldre som inte bor på servicehus. Nämnden bör i samverkan med landstinget utreda förutsättningarna att köra servicebussar till servicehusen vid lunchtid för att underlätta för andra äldre att äta där.

Antalet äldre med annat modersmål än svenska ökar. En bra omsorg och ett bra åldrande förutsätter att man kan göra sig förstådd och delta i social samvaro. De profilboenden som har startats med särskild inriktning på språk eller livsstil har i många fall varit mycket populära. Äldrenämnden ska arbeta för att antalet profilboenden ökar. Vi är oroade för att majoritetens negativa syn

Utdragbestyrkande

på valfrihet och mångfald försvårar för nya boenden att komma till stånd.

Trygghet

Äldres utsatthet ska uppmärksammas och motverkas. Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, polisen och stadsdelsnämnderna fortsätta att samordna arbetet för att stoppa våld och övergrepp mot äldre och därmed minska äldres oro och utsatthet.

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor som skulle kunna undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. Samverkan med Storstockholms brandförsvaret fortsätter.

I övrigt hänvisar vi till Folkpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.”

§ 8 Remiss av förslag till Förändrad organisation för centralt verksamhetsstöd för paraplysystemet

Dnr 150-430/2014

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 031-727/2014

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som sitt svar på remissen av förslag till ”Förändrad organisation för centralt verksamhetsstöd för paraplysystemet”.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

I en remiss från kommunstyrelsen föreslås en ny förändrad organisation för Paraplysystemet och att ett centralt verksamhetsstöd inrättas under socialnämnden. Det stöd som finns i dag på stadsdelsnämnderna för Paraplysystemet föreslås överföras till det centrala verksamhetsstödet med undantag av behörighets- hantering p.g.a. att den följer en stadsdelsnämnds organisation. Stadsdelsförvaltningarna delar stadledningskontorets uppfattning att det finns behov av central samordning och styrning av användarstödet för de sociala systemen men menar att det behövs ytterligare analys av hur det ska utformas och organiseras, hur ser ut målgruppens omfattning, behov av kompetens och resursbehov. Äldreförvaltningen framför sina synpunkter på remissen i tjänsteutlåtandet och anser tillsammans med socialförvaltningen att det bör finnas en central stödfunktion men tror inte att en centralisering av verksamhetsstödet kan ersätta de lokala stödfunktionerna på stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 8 december 2014.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.